

En alldeles särskild känsla för kroppar

Mikael Berglunds nya roman rör sig mellan smältsnön och tonårsrummet. Jenny Aschenbrenner läser en roman om förkrympta människor och lakonisk kärlek.

Han är tillbaka i smältsnöns, snorets och underställens land. Fast människorna som rör sig där mellan snöhögarna på parkeringsplatserna och skaren mellan björkarna är mer förkrympta i denna roman av Mikael Berglund, jämfört med den gnisslande kärlekshistorien i förra boken "Ovanjorden", som rymde ett slags pretention på passion bortom rimligheten.

Den korta romanen "Slask" tar sin början i en slaskhög. Melvin, som för ordet, är ett barn och just nyinflyttad i byn och har tappat sin leksaksrobots arm i den, men istället för att få leta upp den i lugn och ro skickas han till grannen efter mjölk och så är berättelsen igång. För hos grannen finns det barn, dottern Hannah, lika oemotståndlig som elak, och ett annat grannbarn, Mika, som är adopterad och en av bygdens få med annat utseende än det helsvenska.

Bokens 137 sidor handlar sedan nästan enbart om tonårstiden. Melvin är tillsammans med Hannah av gammal vana, är nog egentligen mer kär i Mika, blir dumpad utan större dramatik och fortsätter ändå att vara hos Hannah, bor där i långa perioder, en tillflyktsort undan något som skaver där hemma.

De åker skiboard och hänger i fjällstugor, de luktar svett och trevar över varandras kroppar, gränser är luddiga, smärtan som skär genom somliga är på riktigt, skarp och avgränsande. Och därför blir det svek, den otvetydiga gränsöverträdelse som Melvin gör sig skyldig till gentemot Mika, desto värre.

Mikael Berglund har en alldeles särskild känsla för kroppar och deras relationer till varandra – snoret, svetten, huden, håret, långt ifrån alltid sexuellt laddade, oftast inte, och det passar extra bra när han skildrar tonåringar. Denna grumliga period av livet när allt är skört och oklart och ungar nosar och krafisar på varandra som kattungar som tagits för tidigt från sin mamma, samtidigt som en brutalitet kan slå igenom goset lite när som helst, oförutsägbar och skrämmande.

Men framför allt är styrkan i "Slask" hur tätt intill Melvin som Berglund håller sig, hur han orkar stanna i det begränsade synfält som denna skeva, lite stackars men också djupt självupptagna tonårskille ser världen utifrån.

Det finns något lakoniskt och på förhand uppgivet i hans registrerande av sitt liv och av människorna i det:

"Jag tvättar Hannahs ansikte noggrant, gnuggar tummarna mot kindbenen som om hon vore skitig.

'Vi skulle ha gjort slut för länge sedan', säger hon. 'Det är bara taskigt att släpa runt på dig när jag inte är kär i dig.'

Jag pussar henne i ögonvrån och stänger av vattnet.

Torkar hennes rygg och hår. Kammar ut det med fingrarna, luggas. Hon har inte fel."

Men också en underton av något betydligt mer angeläget, en vilja att leva också utanför det egna varats begränsningar, en dov och passiv desperation, riktninglös och potentiellt farlig. Det är lite klaustrofobiskt att vara inuti Melvins hjärna, det är så mycket han inte drar några slutsatser av, så många situationer som han inte kan läsa, relationer han inte förstår sig på. En brist på förmåga att både tänka och känna sig in i hur andra kan tänkas ha det som ju kodas

Svenska Dagbladet

Publicerad 2024-09-10. Artikeln hämtad 2024-11-19.

Länk: [Recension: Slask av Mikael Berglund](#)

som manlig och kanske tyvärr alltför ofta också är det, åtminstone i denna värld som Mikael Berglund berättar om.

Och samtidigt som det konsekventa perspektivet gräver på stället och skapar en övertygande 17-åring utan koll på sig själv, gör det också den värld han lever i svårgreppbar. Mikael Berglund droppar detaljer ur familjerna, ur hemmen, ur det som varit, men de hänger som lösa trådar som inte leder någonstans. Det handikappande i Melvins enögda blick smittar av sig på romanbygget, jag saknar sammanhangen.

Det är en tät och intressant obehaglig bok som Mikael Berglund har skrivit med ”Slask”, men lite begränsad, man vill ha mer. Mer av det där komplexa berättelseflätandet som jag vet att han är kapabel till.